

Bevidstheden om, at de 30 Timer ikke ville blive brugte, at de som Regel ikke skulde bruges, men Meningen var den, at de kunde paalægges. Jeg er for øvrigt af den Mening, at noget saadant nok ogsaa kunde være hensigtsmæssigt her, men man maatte saa gaa op til betydelig større Lønninger, naar man vilde fastholde det, og det ønske vi jo ikke. Der er desuden allerede Fortilsælde, som i meget høj Grad have bundet os alle i denne Sag til at staa paa den Ordning, vi nu have foreslaaet, og det er altsaa naturligt, at vi blive staaende ved den. Sagen er jo den, at det er en mindst 40 Aar gammel Ordning, at der betales en vis Ekstrabetaling for Ekstratimer. Det kunde man maaste endda komme bort fra. Derimod er det vanstelig for Tinget at komme bort fra, at i 1882—83 har denne Sag været drøftet i Finansudvalget, og at der blev truffet Aftale derom, hvorved der fastfattes den Betaling, som nu bruges, nemlig 48 Kr. aarlig pr. Ekstratime. Denne Betaling blev den Gang fastsat med Billigelse af Finansudvalget, det blev haaret her ned og laa inde i Forslaget, som det forelaa for os, og vi gav vor Godkendelse dertil, og det samme er jo Tilfældet med det Finanslovsforslag, vi have vedtaget for saa Dage siden. Jeg kan ikke nægte for mit Bedkommende, at for mig synes allerede dette tvingende; men naar jeg havde Valget mellem de to Ting, saa vilde jeg ogsaa i og for sig gaa den Vej, som her er foreslaaet. — Sluttelig skal jeg kun gøre et Par Bemærkninger til det, som det ærede Medlem for Vejle Amts 6te Valgkrets kaldte Hovedsagen, den Løstestang, som han mente, at vi her slippe ud af vore Hænder. Jeg maa maaste her have Lov til at fremsætte nogle faa Ord angaaende min egen Stilling til Lønningslovene. Da vi begyndte at forhandle Lønningslove her, var min Anskuelse om Lønningslove ikke saa lidet forskellig fra Flertallets her i Salen, og jeg søgte at modarbejde de Bestræbelser, som gjorde sig gældende, ligesom jeg ogsaa stemte imod de fleste Lønningslove, som vi fik frem her; men jeg blev overstemt i meget stærkt Grad. Jeg har senere arbejdet i lignende Retning, men jeg er bleven nødt til atter og atter at gaa med til Lønningslove. Her maa jeg da tilføje en Ting. Hvis jeg skulde nævne nogen Mand, som særlig har haft Indflydelse paa mig i saa Henseende, saa er det det nu afdøde Medlem for Vejle Amts 2den Valgkrets, som det jo er ærede Medlemmer bekendt har været min politiske Læremester. Det er under hans Paavirkning, at jeg er kommen til at gaa noget

over til den anden Side, idet jeg mener, at man paa andre Punkter maa søge Løstestangen til det ny, som man maatte forlange, at man maatte søge det ad andre Veje end ved de højere Lønninger. Jeg kan supplere, hvad det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkrets (Sjengel) udtalte. Naar han om det samme Medlem udtalte, at han for 15 Aar siden havde talt om, at disse Lønninger vare særdeles lave, saa har jeg et Vidnesbyrd om, at dette Medlem har været tro til det sidste, thi han sagde i Sjør, da denne Sag var til Behandling: „Der er vel ingen, der kan nægte, at naar ikke andre særlige Forhold maatte udstyde dette Spørgsmaal, hvad jeg ikke skal i nogen særlig Grad betone, saa er dette en Lønningslov, der i højeste Maade trænger til Revision“, og han søjede til, at det var en Revision, der maatte angaa hele Korpsjet, Adjunkter som Rektorer, og senere sagde han: „Det er en Lønningslov, som — det tror jeg, alle ville erkende — absolut trænger til Revision, og jeg tror ogsaa til en velvillig Revision“. Naar man har dette i Minde, forekommer det mig, at det maa erkendes, at hvad vi ere naaede til her maa anses for passende til alle Sider, baade i den ene og den anden Retning. Naar det ærede Medlem ønskede, at Sagen skulde bevares som en Løstestang, der skulde komme til Nytte i Tidens Løb for den Lands- og Dannelsesretning i vort Folk, som han ved, at jeg hører til, og naar han i denne Forbindelse omtalte den sorte Skole, saa ved jo det ærede Medlem ikke, hvad jeg har sagt om den sorte Skole; men at der er i og for sig er Trang til Reformer i den, det indrømmer jeg. Derimod tror jeg ikke, at denne Sag er egnet til at løfte de Stene, der ligge i Vejen. Det forekommer mig bedre, at vi her gaa over til, hvad jeg vil kalde den hvide Skole, at vi ved Siden af den sorte Skole oprette og støtte en Skole, der rækker ned i de dybere Lag, give den en fast Organisation, saa at de, der komme i denne Skole, kunne se sig i Stand til i det daglige Liv at optage Kampen med dem, der udgaa fra den lærde Skole. Nu have vi aldrig ment, at den lærde Skole er daarlig i alle Henseende. Det er der vel ingen, der nægter, at der i den foregaar en ikke ringe Landsvirkelighed; men naar man betegner den som den sorte Skole, er det kun, fordi man mener, at den ikke er tilstrækkelig i Livets Tjeneste. Kunne vi nu tillige faa en Skole, som jeg i Modsetning til den vil kalde den hvide eller Livets Skole, saa mener jeg, at vi have gjort et